

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,Oglasi: prostor 1×87 mm 1 Din.
Malloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din.Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 25.

»Naprejeva« številka obsredah
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetško-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Jasna javnost.

Boj v strokovnih organizacijah se razvija enako, kakor v Kons. društvu za Slov. Ljudje, ki so v politiki izgubili ves vpliv, odkar odločujejo v nji organizirani delavci, so zanesli svojo demagogijo v strokovne in gospodarske organizacije, ki še nimajo socialističnih pravilnikov in skušajo potom teh organizacij zadrževati združitev delavstva v enotnih organizacijah. Ali delajo to zato, ker so kapitalisti, ali zato, ker so od kapitalistov plačani in se boje za svoj kruh, ali zato, ker so s kapitalisti v sorodstvu — to je za proletariat popolnoma enako. Odkar je zmagal program in pravilnik v političnih organizacijah (v stranki), ni mogoče, da bi se dalo še dolgo vladati v gospodarskih in strokovnih organizacijah brez njega ali pa celo proti njemu. Tudi tam ne bo več mogoče govoriti sladke besede o zedinjenju, delati pa naravnost proti njemu. Seveda, kar čez noč se razmere ne dajo izpremeniti. V stranki je trajal boj 3 leta, predno smo prišli do dravograjske resolucije; pa vsa ta 3 leta je bilo vodstvo stranke odločno na strani programa in pravilnika! V Kons. društvu in v Strokovni komisiji pa je vodstvo še v rokah nasprotnikov in ti nasprotniki so med seboj združeni in denar imajo. Občni zbor Kons. društva je pokazal posebno jasno, da je boj proti takemu vodstvu težak; štiri petine delegatov so glasovale za izpremembo pravil, samo ena petina je bila proti, vendar je ta petina zmagala, ker so z njo potegnili skoro vsi člani načelstva in nadzorstva, tako da ni bilo dvetretjinske večine. Kakor je za izpremembo pravil treba! Kako nerazsoden mora biti tisti, ki se hoče s takimi voditelji pobratiti! Vendar ga ne smemo zato obsoditi, ampak moramo prej presoditi, ali dela to iz nevednosti in resnične želje po združenju, ali iz demagogije. Ko je šla stranka v boj za razčiščenje si je postavila geslo: Naša moč je v zavednosti. Potem je ločila zavedne od nezavednih. Moč je dala v roke tistim, ki vedo in tudi izvršujejo, ki torej svojo zavednost dejansko kažejo, nezavedne je pa poučevala in z javnim delovanjem pridobivala. Tako morajo storiti tudi strokovne in gospodarske organizacije, če hočejo zmagati. Za boljše razumevanje tega problema, zlasti pa za dokaz, da vsi demagogi lažejo, kadar govore, da izhaja razdor iz naše strani in zlasti od »Napreja«, naj si naši delavci še enkrat ogledajo dravograjsko resolucijo naj se je nauče na pamet in naj jo namesto očenaša na glas molijo po trikrat na dan vsem tistim, ki nasedajo demagoškimi voditeljem Strokovne komisije in njih lepim zedinjevalnim besedam.

Dravograjska resolucija se glasi:

„Delegati krajevnih organizacij SSJ in KDZ v prevaljskem in slovenigraškem okraju, zbrani na sestanku v Dravogradu dne 2. aprila 1923, izjavljajo, da je res nujno potrebno združiti vse resne socialiste, če se hočemo z uspehom postaviti v bran reakciji, ki je že huda, pa grozi postati še hujša. Toda za to združitev ni potrebno, da se potezajo tisti, ki so proletariat razdružili. Sploh ni potrebno, da se pri tem katerekoli osebe vmešavajo, niti da se vrše kakšna posebna pogajanja.

Program in pravilnik imamo. Kdor je zanj, naj ga izvršuje, pa bomo takoj prav lepo in praktično združeni. Kdor je proti njemu, nima z našo stranko nič skupnega.

V našem pravilniku je tudi poskrbljeno za precejšnjo samoupravo posameznih okrožij. Zato ni treba dajati posameznim okrožjem posebnih olajšav in ponudb. Kar velja za eno okrožje, mora veljati tudi za druge, za vse enako.

Ker smo na vsej črti za javnost, želimo, da se vsi združevalni poskusi vrše javno. To posebno še zato, ker se morajo vsi že končno navaditi delovati skupno, organizatorično, ne pa od osebe do osebe. Ne poskušajte s privatnimi dopisi vplivati na naše zaupnike, ker je vse to zastoj.

Če v našem pravilniku kaj ni prav, povejte to javno v svojem časopisju.“

Dvigni se!

Ljubezen do samega sebe je individualistični egoizem.

ljubezen do rodbine je rodbinski egoizem,
ljubezen do stroke je strokovni egoizem,
ljubezen do naroda je narodni egoizem,
ljubezen do vere je verski egoizem,
ljubezen do vse človeške družbe je socialistični egoizem.

Vsak egoizem je škodljiv, če je pretiran, vsak egoizem je potreben in koristen, če je v soglasju s pametjo.

Pijanec misli, da je egoist, pa ni; največji sovražnik si je. Samega sebe ne zna vsak ljubiti!

Mati, ki dela kakor črna živina, da ustreže vsem [tudi neumnim] željam svojih otrok, ne ve, kaj zahteva rodbinski egoizem od nje. Otroke, ki jih mati ni učila, bo učilo življenje! Gorje takim otrokom, ker nobena mati — niti mačeha — nima tako trde palice, kakor življenje!

Delavec, ki ljubi svoje strokovne ali stanovske sodruge tako da jim da prav tudi kadar nimajo prav, nima pametnega strokovnega egoizma.

Narodni egoizem, ki se kaže v pijanih narodnih veseljih in v še bolj pijanem krvavem pobujanju drugih narodov, je bedast.

Verski egoizem, ki hoče vse druge vere prisiliti, da se uklonijo njegovi fazoni, je že s tem dokazal, da nima s pojmom vere nič skupnega.

Socialistični egoizem, ki bi hotel urediti svet z nasiljem in pomagati samo svojim ljudem, druge pa uničiti, je zgubil pravico na socialistično ime. Za svoje ljudi je tudi kapitalizem vsikdar skrbel, kakšno prednost bi imel torej pred njim tak socializem? Potem bi bilo boljše, da ostanemo kapitalisti! Čemu izpreminjati ime, če ne znamo izpremeniti načina?

Kdor ne razume, da mora zase sam skrbeti, kdor torej ne pozna prve stopnje egoizma, individualističnega egoizma, ali pa kdor je tako neizobražen, da skrbi zase napačno, proti pameti — temu ni mogoče pomagati.

Kdor pa ima dovolj individualističnega egoizma, ta bi ne bil pameten, če bi ga ne omejil in podredil višjim stopnjam egoizma.

Delaj zase, pa ne tako, da škoduje tvoji rodbini!

Delaj zase in za rodbino, pa ne tako, da škoduje tvojemu strokovnemu napredku.

Delaj zase, za rodbino in za strokovno izobrazbo ter organizacijo, pa ne tako, da škoduje tvojemu narodu.

Delaj zase, za rodbino, za stroko, za narod, delaj po svojem svetovnem prepričanju, nikdar pa ne pozabi, da te niti najsvetejše prepričanje ne opravičuje vsiljevati ga drugim, kratiiti drugim pravico do lastnega prepričanja. Tudi pijanec ima pravico misliti, da je najbolj pameten, protisocialistično je, če mu pijačo s silo vzameš. Le te pravice nima, da bi pil za tvoj denar ali za tvoje delo. Vsak ima pravico biti len, nihče nima pravice s palico ga siliti k delu, pač pa ima družba pravico, odpoditi ga od skupne skleda, da ga bo lakota naučila delati. Kadar bo pa hotel delati, družba zopet nima pravice odreči mu delo in zasluženno jelo.

Ljudje, ki to razumejo in se tega drže, so tudi egoisti, pa ne umazani egoisti, „ki hočejo vse sami požreti“, ampak njih ego je vsa družba po načelu, da se bo tudi meni dobro gojilo, če se bo godilo dobro vsej družbi.

Na kateri stopnji egoizma si? Ali si se že dokopal do strokovnega egoizma? Koliko strokovničarjev poznaš, ki niso običali pri ljubezni do stroke in še to samo iz ljubezni do — lastnega kruha? Koliko poznaš takih, ki so se povzpeli do socialističnega egoizma? Kaj? Samega šteješ zraven? No — tvoja vest je zelo ohlapna!

Čitajte naš tisk!

Dejanja in psovke.

„Socialist“ piše 20. junija o „Napreju“ tako, da bodo zadovoljni vsi tisti, ki čitajo samo ta kristanovski list. Pravi, da v „Napreju“ ni nič drugega, kakor Korun je lump, Koren je lump, Svetek je lump, Uratnik je lump, Čobal je lump, Golouh je lump, Dražil je lump, Kopač je lump. Izjavljamo slovesno, da ni bilo še nikdar nič takega napisano ne o teh 8 gospodih iz „Socialistovega“ prijateljstva in sorodstva, ne o drugih. Vemo, da ne smeš nikomur reči lump, čeprav mu lahko dokažeš veliko lumparij; da ne smeš nikomur reči tat, pa čeprav mu lahko dokažeš da je kradel, Sodišče loči psovko od dejanja zelo strogo, bolj strogo, nego preprosti ljudje, ki rečejo tat vsakemu, kogar zalotijo pri tatvinji, pa čeprav samo enkrat. Mi smo tudi proti psovkam že dovolj pisali in se borili, tudi nam jih ni treba, ker so naši nasprotniki tako nerodni, da imamo proti njim vselej dovolj stvarnega gradiva. Tako stvarno gradivo je pa „Napreje“ vselej brezobzirno objavil, prav nič se ni premišljal, kaj porečejo tisti, ki se jih tiče. In če smo o raznih gospodih napisali, da so storili taka in taka dejanja, in če je bilo to tistim gospodom nevšeč, češ, delavci bodo potem o njih mislili, da so lumpi, in če so delavci tudi res tako mislili in zato obrnili tistim gospodom hrbet, in če mislijo sedaj ti gospodje v svoji žalostni osamljenosti, da je kriv „Napreje“, ki je dotična dejanja na dan spravil — potem je vse v redu, popolnoma v redu, od vseh treh strani: od gospodov, od delavcev in „Napreja“. Gospodje, ki so napravili kaj nelepega, so proti načelu javnosti. „Napreje“ je pa za načelo javnosti, zato mora vse spraviti na dan. V sredi je pa delavstvo, ki trpi zaradi nelepih dejanj in išče krivce, pa jih ne more najti, ker se znajo diplomatsko skrivati. Delavstvo si lasti pravico sodbe in „Napreje“ pravi, da po pravici. Gospodje pa pravijo, da delavstvo ničesar ne zna in da zato ne more pravilno soditi ter da je najbolj pametno, če mu o „visoki“ politiki ničesar ne povemo.

Samo nekaj tu ni v redu, To namreč, da je med delavci še vedno mnogo takih, ki priznavajo, da ničesar ne znajo in da zato ne marajo soditi, pač pa zaupajo milostljivim gospodom, da bodo že sami zanje dobro sodili. Taki delavci so strašno hudi, če kdo zmerja njih milostljive gospode. Takim delavcem se bo „Socialist“ zelo prikupil, če bo še večkrat napisal, kako grdo „Napreje“ zmerja. Nevarnosti pri tem ni nobene, taki delavci verjamejo na besedo, „Napreja“ pa načelno ne marajo v roke vzeti, da se ne umažejo.

Razmerje Mednarodne strokovne zveze do mednarodnega delavskega gibanja.

Na kongresu MSZ (amsterdamske internacionale), ki se je vršil od 2.—6. tm. na Dunaju (gl. poročilo v 61. „Naprejevi“ šte. 6) je bila o naslovnem predmetu sprejeta sledeča zelo važna resolucija: Stališče Mednarodne strokovne zveze v mednarodnem delavskem gibanju je odvisno od načelnega in taktičnega zadržanja njej priključenih strokovnih deželnih central.

Skupni cilj strokovnih organizacij je izboljšanje gospodarskega in socialnega položaja delavskega razreda potom organizirane samopomoči. Državne socialne reforme in zakoni za zaščito delavstva omogočajo učinkovito izpopolnjevanje delovanja strokovnih organizacij, utrjujejo njih uspehe in lajšajo njih boj za odstranitev mezdnega suženjstva in kapitalizma.

Poleg boja za izboljšanje svojega gospodarskega in socialnega položaja in za uresničenje svoje odločevalne pravice v gospodarstvu si morajo delavci izvojevati tudi politično svobodo in neomejen vpliv v državnem življenju. Vodstvo tega političnega boja je naloga političnih delavskih strank.

Strokovne organizacije kot gospodarsko interesno zastopstvo delavstva pa morajo, kolikor to zahteva izpolnjevanje nalog v njih delokrogu, tudi na politiko v državi vplivati, kakor to delajo tudi podjetniške zveze. S tem pa ne stopajo v službo kake politične stranke in ne morejo svojega delovanja spravljati v odvisnost kake politične stranke. Strokovne organizacije morajo biti neodvisne.

Od vseh političnih strank so doslej edino samostojne delavske stranke, ki se priznavajo k politični demokraciji in socializmu, zastopale v parlamentih z odločnostjo zahteve strokovnih organizacij. Zato stoje socialnodemokratske stranke strokovnim organizacijam najbližje.

Komunistične stranke zasledujejo zagospodovanje nad strokovnimi organizacijami. Po diktatu komunistične internacionale hočejo strgati vodstvo strokovnih organizacij nase, da bi organizirane delavske množice uporabili za svoje strankarske namene. Strokovni boj delavskega gibanja odklanjajo, obrekujejo strokovno gibanje in se ne strašijo v pobijanju strokovnih organizacij nobenega sredstva. Razcepjenost delavskega razreda in iz tega izvira joče ojačenje gospodarske in politične reakcije, ki sta se pojavili v številnih deželah, je predvsem njihovo delo. Komunistična internacionala je ustanovila Rdečo strokovno internacionalo v ta namen ustanovilo, da bi pobijalo ter uničilo Mednarodno strokovno zvezo.

Strokovne organizacije vseh dežel so prisiljene, nastopiti proti temu z obrambnimi merami. Braniti se morajo proti temu, da bi se z metodo komunističnih celic in cepilnimi poskusi komunističnih ali katerihkoli drugih strank strokovne organizacije razbijale in da bi se na ta način delavski razred oropal svojega najboljšega orožja proti reakciji in kapitalizmu.

Mednarodna strokovna Zveza ima nalogo splošnega podpiranja strokovnega gibanja podpira strokovne organizacije posameznih dežel v izvrševanju teh načel. Duh interesne skupnosti hoče vzbujati in delovati za izvedbo enotnih vodilnih smernic v splošni strokovni politiki. Njena posebna naloga je ta, da deluje trajno za združenje delavskega razreda vsega sveta.

[Op. ur.; Objavljamo to resolucijo tem rajši, ker je iz nje razvidno, da je partizansko korunovska politika v vodstvu Strokovne komisije v popolnem nasprotju s stališčem Strokovne internacionale do političnega gibanja delavskega razreda.]

Proti vojni in militarizmu.

[Resolucija, sprejeta na zadnjem kongresu amsterdamske internacionale.]

Mednarodni strokovni kongres, zborujoč od 2. do 7. junija na Dunaju, potrjuje svoje prejšnje resolucije proti vojni in militarizmu ter opominja nacionalno in internacionalno organizirani delavski razred na njegovo dolžnost, da se postavi najodločnejše proti vojni: z ustavitvijo orožne in municijske industrije kakor mednarodnega prevoza voj. materiala, z gospodarskim bojkotom in z splošno stavko.

Kongres izjavlja, da je dolžnost strokovnih organizacij vseh dežel, da delujejo z neprestano propagando za odstranitev sovraštva med narodi in za novo organizacijo razmerja med ljudstvi, ki bo temeljilo na medsebojni mednarodni pomoči, na uporabljanju mednarodnega prava in obveznega razsodišča.

V spoznanju, da mora biti splošno blagostanje vseh ljudstev zagotovljeno samo po splošni razorožitvi, proglašajo kongres kot nujno potrebo:

da se izvede kontrola orožne in municijske industrije kakor tudi trgovine z vojnim materialom; da se skliče mednarodna konferenca za odpravo zasebne produkcije vojnega materiala in za uvedbo splošne prepovedi za fabrikacijo in trgovino vseh vrst vojnega materiala.

Kongres nalaga načelstvu mednarodne strokovne zveze, naj nadaljuje svoje namere, ki so usmerjene na vzgojo mas, zlasti delavske mladine in ženstva, in na ojačenje vseh za svetovni mir delujočih sil.

V izvrševanju teh sklepov in s slovesnim potrdilom resolucije za organizacijo mednarodnega protivojnega dne 21. sept. t. l., ki jo je predsedstvo sprejelo na seji 8. do 9. novembra 1923., pozivlja internacionalni strokovni kongres delavstvo vseh dežel, naj stori vse, da doseže ta manifestacija sedanjemu svetovnemu položaju primerno pomembnost in temu odgovarjajoči odmev.

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas nego vi nanje!

Naše strokovne bolezni.

Zelo počasi se razvijamo. Kako prav so imeli tisti, ki so nas po prevratu rotili, naj se ne kregamo zaradi Mohamedove brade, ampak naj skušamo doma v lastnem delokrogu urediti svoje medsebojne odnose vsaj v organizacijah, da bomo vsaj te rešili in ostali skupaj ter se naučili skupno delovati tudi takrat, kadar komu ne bo kaj všeč. Kako prav so imeli! Še zdaj po 5 letih razdora mislijo nekateri, da se bodo organizacije same zopet sešle, do takrat pa da je najboljša varovati svojo kožo. Pa ne samo posamezniki, tudi cele skupine mislijo tako, še celo socialistične organizacije se „zaradi ljubelega miru“ ne upajo pokazati svoje socialistične barve! Najbrž njih barva ni socialistična!

Strokovne organizacije imajo vsaka svojo strokovno internacionalo, ki se pa ne imenuje tako, ker pomeni ta beseda amsterdamsko strokovno internacionalo, ki združuje vse stroke. Posamezne stroke imenujejo svoje internacionale „poklicne“. To je mednarodna bolezen. Pa pri nas ta bolezen še ni mednarodna, ker naša moda je, da se zaradi internacionalnega kregamo, drugače pa da se zanje prav nič ne brigamo [kakor je to s politiko: kregamo se, kdo ima prav, zraven pa nismo nikjer, ne tu, ne tam!] Zato pa misli vsaka stroka zase, da se pri njej svet že neha, da tvori ona svojo internacionalo sama in da ji zato ni prav nič treba brigati se za druge stroke in druge države. Socialistične hočejo biti vse, vse hočejo za takrat, ko bo socializem zmagal, imeti potrdilo, da so bile socialistične že od nekdaj.

Strokovne organizacije morajo med seboj sodelovati, če hočejo kaj doseči. V „Napreju“ tega ni treba šele ustanavljati, „Naprejevci“ to menda že vedo. Tudi to vedo, da v Strokovni komisiji, oziroma v njenem predsedstvu, nimajo sodelovanja, kakor ga nimajo niti v njenem glasilu „Delavcu“, saj je bilo že dovolj debat o tem. Nekaj več sodelovanja bi bilo v medstrokovnih odborih, če bi bila v Strokovni komisiji in v „Delavcu“ kakšna duševna vez zanje. Ker pa te vezi ni, zato medstrokovni odbori ne pomenijo drugega, kakor začasne poskuse sodelovanja od slučaja do slučaja. V tej obliki pa niso mnogo več vredni kakor ranjki poskusi enotnih front med vsemi organizacijami, našimi, komunističnimi, krščanskosocialnimi in narodnosocialnimi. Kakor so takratni poskusi že sami na sebi negirali socializem (kajti ta mora v enotne organizacije vezati vse delavce brez razlike vere, narodnosti itd.) tako tudi v teh ne moremo videti nič drugega, tembolj, ker sodelujejo v njih mnogokrat skupine, ki so organizatorično druga drugi celo nasprotne. Zavednosti med člani strok. organizacij nikdar nihče ni gojil, k večjemu na shodih; v časopisu in v debatah niso bili delavci nikdar prisiljeni sodelovati. Zato se ni razvila v njih prav nikaka resnična demokracija, ampak pravi centralistični absolutizem, ki samouprave še v najnavadnejših vprašanjih ni dovolil. Zato tudi ni bilo nikjer čuta sodogovornosti, vsako zmago je izvojevala centrala, vsak poraz je zakrivila zopet centrala. Odločevali so bogovi, masa pa je šla za njimi le zaradi kruha.

Ti bogovi so sklenili tudi zedinjenje in se domenili za zedinjalni kongres v aprilu. Ta kongres so potem tudi res imeli. Kaj in kako so tam sklepali, o tem nismo zvedeli mnogo, zadnji „Delavec“ objavlja šele začetek pravil zedinjene nove zveze, GRSJ. Ta začetek nam pa že dovolj jasno kaže, koliko je ura. Razredni boj je tem ljudem isto kakor stavka, če bi ne bilo stavk, bi zanje razredni boj sploh nehal; tako površni so kakor krščanski in narodni socialci ali pa demokratje, ki tudi mislijo, da je razredni boj samo stavka. Ker pa mali kmet ne more stavkati, vsaj v sedanjih razmerah ne, zato so ga pustili popolnoma v stran, čeprav je vsakemu jasno, da v Jugoslaviji, ki je izrazita agrarna država, proletariat nikakor ne more zmagati, če ne bo imel v svojih vrstah tudi kmetskega ljudstva. Da bi to morali spoznati, če bi res hoteli delati za združitev in zmago proletariata po socialističnih načelih, je jasno, še jasnejše pa postane za tistega, kdor si ogleda naše industrijsko delavstvo in vidi, da je pravzaprav tudi industrijski proletariat po velikanški večini ne le kmetskega pokolenja, ampak tudi kmetskega življenja in dela.

Kdor to vidi in ve ter zna presoditi, ta tudi ve, zakaj strokovne organizacije niso zmogne izboljšati sedanji položaj: zato, ker nimajo drugega sredstva kakor stavko, s stavko se pa nič ne opravi, če delavstvo ni zavedno, kompaktno organizirano in solidarno. Trboveljski rudar, ki ima tam posestvo ali pa vsaj njivo v najemu, se zelo težko odloči za stavko, ker se boji. Stavkokazov smo imeli precej in ti so bili, ki so pomagali podjetniku do zmage. Ne samo pisarji, ampak tudi rudarji sami. Pa če bi ne bilo domačih stavkokazov, bi bili tuji, kajti neumno je pričakovati od lačnega brezposelnega delavca, da bo odklonil delo in zaslužek, kadar se mu ponuja. Tako idealnih ljudi ni! Ljudje gredo pač v nevarnost, tudi pred kroglice in bajonete gredo, toda to se ne sme primerjati s tisto korajžjo, ki bi bila potrebna za mučeniško smrt od lakote.

Brezposelnost je treba pobijati gospodarsko. Prečitajte v „Delavcu“ pravilnik GRSJ, pa boste na jasnem, da ga je delal skupni tajnik vseh Delavskih zbornic, g. dr. Živko Topalović, kolega g. dr. Koruna, ki je obenem tudi glavni član politične zelene

mize, ne le strokovne. Torej tista klika, ki drži v Ljubljani strokovno komisijo, v Beogradu pa upravo GRSJ v rokah, in ki ima v rokah tudi politično zeleno mizo, proti kateri se moramo z vsemi močmi braniti, ker bi nas hotela udušiti. Mi bi pa ne smeli kritizirati te gospode, čeprav jo s svojimi prispevki plačujemo! In ti prispevki niso majhni, pet do desetkrat večji so nego prispevki v naših političnih organizacijah, po vrhu pa plačujemo to gospodo tudi še s prispevki za socialno zavarovanje! G. Topalović ima iz teh prispevkov 6.000 Din na mesec, torej za 6 rudarjev, zraven ima pa še dohodke iz advokatske prakse, ki mu je bila vsaj na pol dovoljena.

Delavstvo bo moralo začeti gospodariti samo! Svoje račune bo moralo samo voditi, svoje prispevke in prihranke bo moralo obdržati v svojih lastnih organizacijah in z njimi dajati kruha svojim ljudem v svojem lastnem produktivnem gospodarstvu. Primerjajte pravila Kons. društva za Slov. in in pravila GRSJ s pravili „Skupnega doma“, potem pa sodite, ali bo ozdravilo delavsko gibanje s praznimi frazami o konsolidaciji, ali s treznim delom po programu, proti kateremu se nihče ne upa polemizirati.

Bernatovič

Ljubljana. Mestni trg 5.

Največja izbira moških, ženskih in dečjih oblek po znižanih cenah. Dežni plašči od 200 Din naprej.

Razno.

Demokratizem naših demokratov se kaže v zmerom lepši luči. Tako je izdal prometni minister Popović, demokrat, okrožnico na vse železniške direkcije, da ne sme noben uslužbenec zapustiti v prostem času svojo službeno postajo brez pismenega dovoljenja svojega postajenačelnika. Tudi tukaj kratijo gg. demokrati osebno svobodo — i seveda, saj imajo uniformiranega suznja pred sabo. Ni jim zadošči, da mora uslužbenec prositi za dovoljenje, še ubogi vlakovski sprevodnik ima nalogo, da prav natančno pregleduje listke takega uslužbenca, če ima tudi dovoljenje za vožnjo, in vlakovski revizor ima isto nalogo. Če se brez dovoljenja pe-lješ, moraš plačati cel listek, Pravice kratiti, za to ste zmerom pripravljani, ali da bi za železničarsko paro kaj ukrenili, tega pa vaši demokratski možgani ne prenesejo več. Zadnji čas bi bil, da gospodje opuste takšne odredbe ki niso več za 20. stoletje. Vi, železničarji, vi pa se le premišljajte stopiti v organizacijo socialističnega razrednega boja! — Rc.

V Horjulu so se na Telovo klerikalc in naprednjaki [večinoma samostojneži] grdo stepili za to, kdo bo nosil zastavo v procesiji. Celo homba je eksplodirala, pa, hvala bogu, ni bilo nič žrtve? Kaj hočemo reči? Krščanska in naprednjakarska vzgoja! Bog, ki ga na takšen način častijo, mora biti obeh zelo vesel.

V Mariboru bodo občinske volitve 21. sept., v Celju 28. sept.

Kdor seje veter, zanje vihar, pravi star pregovor. Zelo resničen je ta pregovor in v sedanjih razburjenih časih še dvakrat bolj nego kdaj prej. Tega se pa naš režim prav nič ne zaveda, zato razbijajo njegove oborožene bande shode opozicijskih poslancev, zlasti ze ljoradniških in muslimanskih, zlasti v Srbiji. Kaj se to pravi, o tem je najbolje čitati inostranski tisk, ki nima danes o Jugoslaviji nič višjega mnenja nego o Mussolinijevi Italiji in Hortyjevji Madjarski.

Radič je začel v svoje glavno glasilo „Svobodni dom“ pisariti pisma iz Moskve, kjer se med boljševiški voditelji prav dobro ima. On je mnenja, da bo njegova stranka kar čez noč postala komunistična, kakor bo on sklenil. Je pa križ, kdor Stipico pozna, ki je poskušal že vse zveze, kdor ga pozna in pri tem pamet na pravem koncu ima, ne more biti takega zaveznika v svojem srcu — nič preveč vesel — tudi boljševiki ne. In kdor boljševike pozna, ki so dozdaj še vsakega ociganili ali vsaj ociganiti hoteli, pa je pri tem pameten, se z boljševiki ne bo dolgo družil — tudi Stipica ne, če prav ni posebno pameten. Mi smo samo radovedni, katera stran bo prva, boljševiška ali radičevska, ki bo javno priznala, da je hotela drugo za nos vleči. Takrat bo pa pri nas morda obeh strani konec. Največjo neumnost bi napravila naša reakcija, če bi radičevsko stranko zaradi njene problematične komunističnosti razpustila!

Tudi Strokovna internacionala je poslala laškim strokovnim organizacijam sožalno brzojavko radi umora nad Matteottijem. — Eden glavnih aretiranih krivcev, Dumini, ki je dosedaj soudeležbo pri umoru tajil, je zločin priznal in razkriva strašne podrobnosti.

Kancelar Seipel je že toliko okrevaj, da je mogel zapustiti splošno bolnišnico in se podati v okrevališče.

Herriot in Macdonald sta se sestala v Chiquersu na Angleškem. Kaj bosta tam sklenila, o tem bodo poročila še sledila. Novi francoski mi-

